

Не знам како вас, мене апсурди увек веселе. Рецимо, оно незаборавно: “Ја то, другови, нисам чит'о, али сам одлучно против”. Младост ми је прошла слушајући разна правоверна (и не увек крезуба) уста како с пуно патоса дискредитују ствари о којима обично ништа не знају. И дуго ми је требало да схватим како се под плаштом апсурда тамо у ствари одвијала једна веома уносна трговина – ја теби “опредељење” а ти мени нешто конкретно, рецимо бољи положај, неко боље сутра, или барем заштиту: нико онда за мене неће рећи да сам издајник. Па шта онда има везе против чега то треба да будем и шта то уопште и пише. У папирима које – нисам ни чи'то?

И онда, једнога дана, ствари се промене. Појаве се људи који су (као и раније) против идеја које су мени сасвим прихватљиве, али је разлика у томе што је сада и мени и њима сасвим јасно шта је предмет расправе. Неко чит'о, неко ход'о (болан) по њој, али сви знамо да је реч о ћуприји на Дрини. Рецимо, појаве се противници приватизације. А, ја онда кажем себи, па добро, капитализам од многих тражи да за исте паре раде више него раније, логично је што се буне. Или рецимо, отпочне дискусија о томе да у ствари и није спорна сама приватизација, већ само тренутак када је треба обавити. Што ми помогне да схватим како је приватизација у ствари – операција. Јер, када те две речи у претходној реченици заменимо, добијамо да “операција и није спорна него је само питање – када је обавити”. Те онда схватим да ће, ако наставимо са отезањем, слепо црево довека да нам остане упаљено, а ми ћемо и даље да купујемо разне лекове и да посрћемо онако уморни, јер прави тренутак још није наступио.

А, онда се времена опет променише. Србија је сада потпуно подељена око питања треба ли потписати Споразум о стабилизацији и придруживању, чувени ССП, а да при томе на прсте могу да избројим људе који су овај документ икада прочитали (ко није, а хоће то да учини, имате га на сајту Канцеларије за европске интеграције).

Осамдесет одсто Споразума о стабилизацији и придруживању је, иначе, трговински споразум. Ево како то изгледа. Пише како се “царине на увоз индустријских производа пореклом из Србије у Заједницу укидају ступањем на снагу овог Споразума”. А ми ћемо царине укидати постепено. Онда пише да ће прве године царине бити смањене на, рецимо, 70 одсто почетне царине, па следеће године на 50 одсто, па ће неке тамо треће или пете године све преостале царине бити укинуте, то сад све зависи да ли се ради о пилетини и телетини, канцеларијском материјалу или полупроводницима. У сваком случају, царине према Унији не могу се више подизати, барем не без неког ваљаног разлога. Тамо где су ствари осетљиве, на пример у пољопривреди, предвиђа се да оштећена страна може предузети одговарајуће мере које сматра неопходним. Исто

пише, рецимо, и у хрватском споразуму о стабилизацији и придруживању. Или, код нас пише како ће Србија постепено прилагодити све државне монополе комерцијалног карактера како би обезбедила да, до истека 3 године од ступања овог Споразума на снагу, више не постоји дискриминација између држављана држава чланица Европске уније и Србије у погледу услова под којима монополи набављају и продају робу (Хрвати су били добили четири године “луфта”, чисто да знате).

Али варате се ако мислите да се “јадац” крије у оних преосталих двадесет одсто Споразума, у коме се не ради о пилетини и телетини. Не, највећи део осталих поглавља бави се регионалном сарадњом, визама, кретањем капитала, о томе како Србија и Унија треба да израде карту регионалне помоћи, да би се видело који региони треба да добију максимални интензитет помоћи, на основу одговарајућих смерница Заједнице-и све тако. О чувеном члану 135, у коме имплицитно пише да Косово и није независна држава, сви већ знају све, па да не дужим.

У ствари, овај споразум не садржи ништа што не би требало потписати. Ако мени не верујете, вероваћете, претпостављам, министру за КИМ, коме ваљда интелектуално поштење није дозволило да на питање “где у том Споразуму пише било шта против интереса Србије”, односно “где у том Споразуму на било који начин пише да Косово није Србија”, одговори другачије осим да каже “не пише нигде”.

Одавде онда произлазе само два логична решења. Једно, да ССП треба потписати. Или друго, да га никада не треба потписати и тачка. И предпочити људима последице. Да ће страни стратешки инвеститори, они који извозе и запошљавају, ређе у ове крајеве долазити него што би то било у првом случају. Да ће онда тајкуни остати наши највећи инвеститори, док ће наше партије и даље одлагати приватизацију јавних предузећа и јачати своје, уместо наших рачуна. Онда ће и Руси моћи да задрже монопол на прераду нафте и забрану увоза деривата колико год то буду хтели, па ће у Србији гориво бити далеко скупље и много лошије него што би било да смо потписали ССП.

Али, шта човек да уради? Лично мислим да читаву европску политику треба, као у доба када су на Србију бомбе бацали, дубоко презирати. Питања поноса и достојанства са њима никада не покретати, јер нису достојни да се са њима о томе уопште говори. Али истовремено, у сваком контакту, гледати у њима само српски интерес. Па, ако ме кроз изванредан број година уцене да признам Косово или нема уласка у Унију, е, онда нећу ни ући у Унију, али ћу свих наредних година узети све што ми буде од користи.

Или можемо изабрати да никада не потпишемо ССП. Те да питање патриотског чина постане опет најважније питање. Али мислим да ни тада не би било корисно да изједначавамо европске вредности и поступке европских политичара, управо као што ми не пада на памет да изједначавам најбоље српске вредности са поступцима српских политичара. Немојте да се сада подсећамо обећања како никога на силу нећемо испоручивати Хагу, па да после гледамо како људе у пиџами у Хаг одводе или како држава за њима расписује потернице. Јер би нам се онда могло десити да ти исти српски политичари једнога дана потпишу и ССП, а да ми, пошто га ни прочитали нисмо, будемо свим срцем за исто оно што смо до јуче проглашавали националном издајом.

Ја то другови нисам чит'о

Пише: Даница Поповић
понедељак, 21 април 2008 23:25

(НИН)